

Uchovávání vzorků po odběru a jejich transport

Vzorky je nutno uchovávat tak, aby byla udržena jejich původní forma a aby se předešlo kontaminaci z jiných zdrojů či znehodnocení vzorku. Odběrové soupravy s biologickým materiálem musí být zasílány uzavřené **co nejdříve po odběru**, jinak je nutno počítat s možným zkreslením výsledků vyšetření jak ve smyslu falešné negativity, tak i pozitivivity nálezu. Při plánování času odběru pacienta před svozem vzorků je nutné počítat s rezervou pro transport a příjem vzorku v laboratoři. Při extrémních vnějších teplotách je nutné zajistit transport vzorku v boxech zamezujících znehodnocení vzorku mrazem nebo horkem (chladičí vložka v létě, vytemperování boxu za pokojové teploty v zimě).

Je-li materiál odebrán v době, kdy laboratoř není dostupná, zákazníci se řídí pokyny uvedenými v tabulkách.

Zjednodušená pravidla pro uchovávání vzorků klinického materiálu před transportem, která nejsou vyčerpávající pro všechny typy vzorků a vyšetřovaných parametrů, jsou tato:

- vzorky na bakteriologické vyšetření uchovat při pokojové teplotě, chránit před slunečním zářením, moč chladit
- vzorky na mykologická vyšetření chladit
- krev chladit (výjimkou je krev na hemokultivaci – ta se ponechává při pokojové teplotě!)
- séra chladit, popřípadě zmrazit
- séra, stolici, moč, likvor, stěry pro průkaz antigenů chladit
- stěry na přítomnost *Trichomonas vaginalis* uchovávat při pokojové teplotě, chránit před slunečním zářením
- vzorky vody na přítomnost mykobakterií uchovávat při pokojové teplotě, chránit před slunečním zářením
- hemokultury na TBC – uložit do termostatu 35 ± 2 °C

Transport vzorků klinického materiálu pro laboratoře CKL je zajišťován externí svozovou službou, která dodržuje pravidla Evropské dohody o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR). Informace o svozu vzorků jsou poskytovány zákazníkům buď v rámci činnosti členů obchodního týmu nebo na vyžádání. Optimální trasa svozu je zajišťována pracovníky svozové služby a je upravována na základě aktuálních požadavků zákazníků, kteří dostávají vizitky s kontaktem na řidiče svozu a mohou telefonicky přímo u řidičů nebo u odpovědného pracovníka laboratoře objednat přepravu urgentního vzorku. Během víkendů je transport vzorků do laboratoře zajišťován svozovou službou nebo samotnými zákazníky.

Materiál pro zprostředkovaná vyšetření na jiných pracovištích ZÚ Ostrava je po rozřídění dopraven do příslušných laboratoří svozovou službou.

Za zabezpečení materiálu pro transport odpovídá odesílatel vzorku. Za zabezpečení materiálu během transportu odpovídá přepravce.